

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

06 грудня 2018 р.

Київ

№ 697-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Розглянувши повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Департаменту комунального господарства Харківської міської ради від 05.10.2018 № 4545/0/16-18 (вх. № 5-01/12055 від 08.10.2018), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 04 квітня 2016 року за № 501/28631, Антимонопольний комітет України

ВСТАНОВИВ:

1.1. НАДАВАЧ ПІДТРИМКИ

(1) Департамент комунального господарства Харківської міської ради (61003, м. Харків, пров. Соборний, 1, ідентифікаційний код юридичної особи 34393088).

1.2. ОТРИМУВАЧ ПІДТРИМКИ

(2) Комунальне підприємство «Міськвітло» Харківської міської ради (далі – КП «Міськвітло» ХМР) (61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 96, ідентифікаційний код юридичної особи 03360874).

1.3. МЕТА (ЦІЛЬ) ПІДТРИМКИ

(3) Метою (ціллю) підтримки є
- сприяння окремим видам господарської діяльності.

1.4. ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- (4) Підвищення рівня освітлення міста, поступове доведення його до 100 %.
- (5) Забезпечення безперебійної роботи систем зовнішнього освітлення міста та святкових ілюмінаційних конструкцій.
- (6) Впровадження енергозберігаючих технологій з метою продовження строку служби освітлювальних конструкцій та зменшення витрат на оплату електроенергії, яка споживається об'єктами зовнішнього освітлення міста.
- (7) Модернізація та технічне переоснащення КП «Міськвітло» ХМР.

- (8) Створення належних умов для здійснення виробничої діяльності КП «Міськвітло» ХМР.
- (9) Створення у вечірній та нічний час доби сприятливих умов для комфортного, безпечного та безкоштовного перебування мешканців у зонах відпочинку та на вулицях міста Харкова.

1.5. ФОРМА ПІДТРИМКИ

- (10) Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям).
- (11) Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям).
- (12) Внески органів місцевого самоврядування у статутні капітали комунальних підприємств з метою інвестування в необоротні активи.

1.6. ОБСЯГ ПІДТРИМКИ

- (13) 159 579 407,79 грн.

1.7. ПІДСТАВА ДЛЯ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (14) Рішення 40 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 24.06.2015 № 1952/15 «Про внесення змін до «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 рр.» (зі змінами).
- (15) Рішення 12 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 23.12.2011 № 579/11 «Про внесення змін до рішення 3 сесії Харківської міської ради 6 скликання від 29.12.2010 № 113/10 «Про затвердження кошторисів витрат на виконання «Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2014 рр.» на 2011 рік за рахунок коштів бюджету міста Харкова.

1.8. ТРИВАЛІСТЬ ПІДТРИМКИ

- (16) 01.01.2011 – 31.12.2020.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (17) Власником майна КП «Міськвітло» ХМР є територіальна громада міста Харкова в особі Харківської міської ради. Підприємство безпосередньо підпорядковано Департаменту комунального господарства Харківської міської ради.
- (18) Відповідно до Програми розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 рр.» (далі – Програма) передбачено такі заходи:
- придбання матеріалів для виконання ремонтних робіт на об'єктах зовнішнього освітлення, терміналів систем управління міським освітленням тощо;
 - придбання енергозберігаючих світлодіодних світильників, світлодіодних ілюмінаційних конструкцій; автоматизованої системи управління та обліку споживання електроенергії зовнішнім освітленням міста; багатотарифних приладів обліку споживання електроенергії; електронної пускорегулювальної апаратури тощо;
 - фінансова підтримка КП «Міськвітло» ХМР;
 - капітальний ремонт та реконструкція виробничих будівель та приміщень, переданих в господарське відання КП «Міськвітло» ХМР;
 - придбання техніки, механізмів, обладнання, засобів малої механізації, що задіяні в обслуговуванні об'єктів зовнішнього освітлення міста, які передані в господарське відання КП «Міськвітло» ХМР.

(19) Відповідно до Програми, для підвищення показників роботи зовнішнього освітлення міста необхідно вирішувати такі питання:

- збільшення рівня освітлення міста шляхом виконання робіт з ремонту та реконструкції мереж зовнішнього освітлення, в т. ч. на об'єктах освіти та охорони здоров'я, територіях приватного сектору тощо;
- зниження неефективних втрат електроенергії шляхом заміни неізольованих мереж на СПП;
- зниження електроспоживання шляхом переходу на енергоекономічні натрієві джерела світла;
- зниження витрат на оплату за електроенергію, що споживається об'єктами зовнішнього освітлення міста, шляхом переведення всього обліку споживання електроенергії на багатотарифні лічильники;
- створення сучасної автоматизованої системи управління та обліку споживання електроенергії об'єктами зовнішнього освітлення (на базі GSM-терміналів);
- оптимізація організації виробничого процесу КП «Міськвітло» ХМР шляхом створення нової виробничої бази для компактного розміщення всіх структурних підрозділів підприємства на рівновіддаленій території;
- розробка або вдосконалення на державному рівні нормативних документів у галузі зовнішнього освітлення;
- підготовка кваліфікованих кадрів для роботи в галузі.

(20) КП «Міськвітло» ХМР є балансоутримувачем об'єктів зовнішнього освітлення та святкової ілюмінації, а саме: 2498,83 км мереж зовнішнього освітлення, 80 822 од. світлоточок, 787 виконавчих пунктів, 423 од. ілюмінаційних конструкцій тощо.

(21) За інформацією надавача державної допомоги, суб'єкти господарювання, які надають аналогічні послуги, не є конкурентами отримувача, оскільки згідно зі статтею 36 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» за рахунок коштів місцевих бюджетів фінансуються заходи з виконання місцевих програм благоустрою населених пунктів, охорона та утримання об'єктів благоустрою комунальної форми власності, переданих органам місцевого самоврядування на баланс підприємствам, установам, організаціям.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. ОЗНАКИ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

(22) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(23) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- а) підтримка надається суб'єкту господарювання;
- б) державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- в) підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;

г) підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(24) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. ОБ'ЄКТИ БЛАГОУСТРОЮ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

(25) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- а) затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів; затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
- б) створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
- в) забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.

(26) Отже, на виконання статті 10 зазначеного Закону Харківською міською радою було затверджено Програму розвитку і реформування житлово-комунального господарства м. Харкова на 2011-2020 роки.

(27) Згідно з статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою населених пунктів.

(28) Відповідно до статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою, зокрема, є засоби та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами.

(29) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.

(30) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:

- а) органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
- б) підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
- в) орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

- (31) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (32) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.
- (33) Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет відповідно до пунктів 2 і 3 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України.
- (34) Департамент комунального господарства, як головний розпорядник коштів, доводить до КП «Міськсвітло» ХМР, як одержувача бюджетних коштів, обсяги бюджетних асигнувань на відповідний бюджетний період та погоджує одержані плани використання бюджетних коштів, відповідно до яких може бути використано фінансування.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (35) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (36) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (37) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (38) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (39) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (40) Відповідно до Повідомлення, основними видами діяльності КП «Міськвітло» ХМР є утримання об'єктів зовнішнього освітлення, святкової ілюмінації міста (код за КВЕД – 2010 – 35.13) та поточний ремонт об'єктів зовнішнього освітлення і святкової ілюмінації (код за КВЕД – 2010 – 42.22).
- (41) Утримання об'єктів зовнішнього освітлення та святкової ілюмінації полягає в регулярному проведенні заходів щодо запобігання їх передчасному зносу, забезпечення нормальних умов функціонування, утримання в чистоті та порядку і включає такий перелік робіт:
- перевірка роботи світильника;
 - огляд та обслуговування світильника;
 - заміна ламп світильника;
 - миття та протирання скла світильника;
 - ліквідація пошкоджень електромереж;
 - розфазування світильника;
 - заміна рефракторів та відбивачів;
 - виправлення окремих опор;
 - заміна дроселів та патронів;
 - фарбування арматури світильника;
 - огляд кабельної мережі тощо.
- (42) Поточний ремонт об'єктів зовнішнього освітлення та святкової ілюмінації спрямований на забезпечення та збереження їх технічного стану та естетичного вигляду, підвищення експлуатаційних якостей та продовження строків служби і включає такий перелік робіт:
- заміна світильників;
 - заміна патронів світильників;
 - заміна пускорегулювальної апаратури світильників;
 - очищення електромереж від гілок та накидів;
 - ліквідація пошкоджень, визначення коротких замикань та обривів;
 - заміна дротів та розтяжок;
 - заміна і регулювання кронштейнів;
 - поточний ремонт опор;
 - заміна залізобетонних та металевих опор;
 - ремонт кабельної лінії;
 - заміна кабельної лінії;
 - ремонт пунктів живлення;
 - ремонт, заміна виконавчих пунктів;
 - ремонт та заміна реле часу та фотореле;
 - заміна рубильників, контакторів;
 - заміна та встановлення електролічильників та трансформаторів струму виконавчих пунктів тощо.
- (43) Відповідно до повідомлення, всі послуги з утримання та ремонту об'єктів зовнішнього освітлення та святкової ілюмінації міста, що надаються КП «Міськвітло» ХМР, для населення міста Харкова є **безкоштовними**.

(44) Разом з тим, відповідно до Повідомлення, допомога з місцевого бюджету, що надається КП «Міськвітло» ХМР, **не загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції.**

(45) Як наслідок, підтримка КП «Міськвітло» ХМР у формі субсидії та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям), капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та внесків органів місцевого самоврядування у статутні капітали комунальних підприємств з метою інвестування в необоротні активи у сумі 159 579 407,79 грн, не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, отже, не є державною допомогою відповідно до Закону.

(46) Разом з тим слід зазначити, що:

- а) державне фінансування КП «Міськвітло» ХМР повинне спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з обслуговуванням мереж зовнішнього освітлення вулиць, і в жодному разі не повинні покривати витрати на здійснення підприємницької діяльності;
- б) використання коштів державної підтримки КП «Міськвітло» ХМР на здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
- в) КП «Міськвітло» ХМР має забезпечити розподіл рахунків для обліку основного виду діяльності та додаткового (підприємницької діяльності).

(47) Експертами проекту технічної допомоги Європейського Співтовариства «Підтримка Антимонопольного комітету України у впровадженні правил державної допомоги» підтримано зазначену позицію.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом комунального господарства Харківської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яку надає Департамент комунального господарства Харківської міської ради у формі субсидій та поточних трансфертів підприємствам (установам, організаціям), капітальних трансфертів підприємствам (установам, організаціям) та внесків органів місцевого самоврядування у статутні капітали комунальних підприємств з метою інвестування в необоротні активи в сумі 159 579 407,79 грн, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.